
Spis treści

Stanisław PIWKO

Historia Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Puławach (lata 1962 – 1997) 2

Cecylia HANKUS

Historia Oddziału SITPChem w Puławach za okres 1980 – 2002 (Informacja do *Kart z historii polskiego przemysłu chemicznego*) 19

Andrzej SKALSKI

40-lecie działalności Oddziału SITPChem w Puławach 34

Historia Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Puławach (lata 1962 – 1997)

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego jest organizacją wyższej użyteczności, zrzeszającą inżynierów i techników pracujących lub związanych z przemysłem chemicznym. W roku 1997 - Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego obchodzi jubileusz 70-lecia swojego istnienia.

W połowie tego jubileuszu, dokładnie 35 lat temu, zostało założone w Zakładach Azotowych „Puławy” pierwsze Koło Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego zrzeszające 27 członków.

W cztery lata później, w 1966 roku na bazie już 7 kół zrzeszających kilkuset członków, powstał w Zakładach Azotowych „Puławy” Oddział Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego.

Historia Oddziału jest ściśle związana z Zakładami Azotowymi „Puławy”. Celem Oddziału SITPChem jest integracja środowiska technicznego pracującego w Zakładach Azotowych „Puławy”, Instytucie Nawozów Sztucznych i w Biurze Projektów Zakładów Azotowych „Puławy” (od 1987 r. Przedsiębiorstwo Projektowania Modernizacji i Rozwoju Z.A. „Puławy” S.A. - PROZAP Sp. z o.o.)

Integracja tego środowiska miała w efekcie kreować postęp techniczny, podnosić kwalifikacje załogi, utrzymywać współczesny poziom w przemyśle chemicznym.

Równolegle do tego zabiegano o podniesienie rangi zawodowej i znaczenia niedocenianej często i słabo wynagradzanej kadry technicznej.

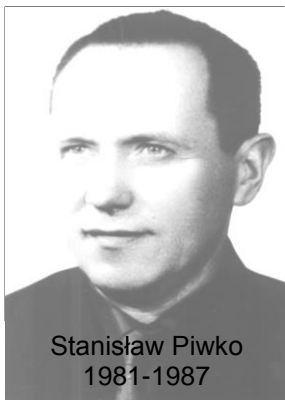
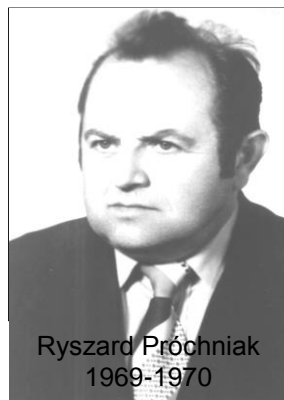
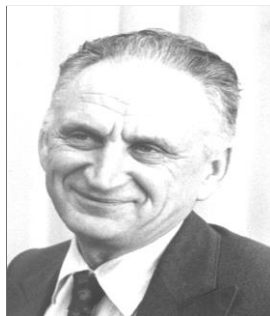
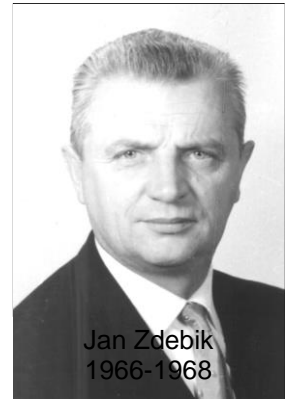
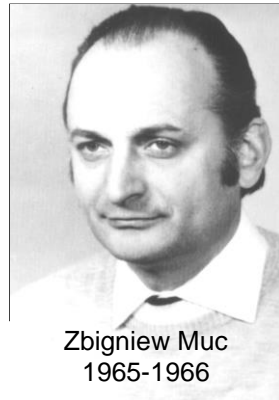
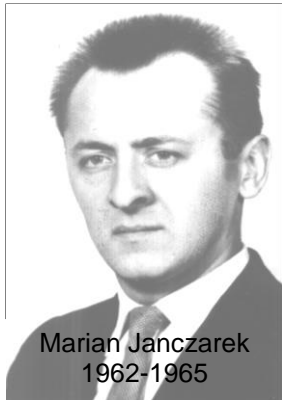
W pracach Oddziału przewijał się również mocno akcentowany motyw etyki zawodowej w szeroko pojętym zakresie.

Działalność ta, czysto społeczna, mogła tylko dawać satysfakcję osobistą wielu członkom naszego Stowarzyszenia zaangażowanym od lat w pracach Oddziału.

Zaistniałe nowe warunki w przemyśle, ekonomii i w kraju stawiają też nowe wymagania i stwarzają szersze możliwości przed kadrą techniczną. Aby jednak teraźniejszość i perspektywy osiągnięcia optymalnych korzyści w najbliższej przyszłości, nie przesłoniły rzeczy pozornie małych, zdobywanych jednak ciężiej i trudniej w niedawnej przeszłości - umiemy korzystać z osiągnięć bieżących nie zapominając o naszej historii.

**Prezisi Oddziału
Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego
w Puławach**

**Zestawienie chronologiczne kadencji
Zarządów Koła i Oddziału
Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego
w Puławach**

L.p.	Data Zjazdu	Koła/Oddziału	Wybrany Zarząd	Funkcja
1	2	3	4	5
1.	05.05.1962 r.	Założenie pierwszego Koła SITPChem	Marian Janczarek Rudolf Luber Antoni Wójcicki Edward Buczek	Przewodniczący Koła V-ce Przewodniczący Koła Sekretarz Koła Sekretarz Koła
2.	25.05.1965 r.	Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła	Zbigniew Muc Danuta Dzierzbicka Leon Olkuśnik Kazimierz Brodowski Jerzy Olszewski Czesław Mandziej	Przewodniczący Koła Sekretarz Koła Skarbnik Koła członek Zarządu członek Zarządu członek Zarządu
3.	09.07.1966 r.	Pierwszy Walny Zjazd Oddziału SITPChem	Jan Zdebik Zdzisław Szawłowski Zbigniew Muc Kazimierz Malawski Danuta Dzierzbicka Czesław Mandziej Zbigniew Schimmelpfennig Waldemar Rosiak Ryszard Ścierzyński Jerzy Olszewski Janusz Chodorowski	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
4.	03.06.1968 r.	Zmiany organizacyjne w związku z odejściem Prezesa Oddziału	Zdzisław Szawłowski Zbigniew Muc Kazimierz Malawski Danuta Dzierzbicka Czesław Mandziej Zbigniew Schimmelpfennig Waldemar Rosiak Ryszard Ścierzyński Ryszard Próchniak Czesław Kliczkowski Stanisław Piwko	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału

L.p.	Data Zjazdu	Kola/Oddziału	Wybrany Zarząd	Funkcja
1	2	3	4	5
5.	28.02.1969 r.	Drugi Walny Zjazd Oddziału SITPChem	Ryszard Próchniak Jan Ptasiewicz Zdzisław Szawłowski Zbigniew Muc Waldemar Rosiak Czesław Kliczkowski Ryszard Ścierzyński Barbara Kijowska Tadeusz Kaliszczyk Franciszek Kotowski Marek Iskrzyński Stanisław Piwko	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
6.	19.03.1970 r.	Trzeci Nadzwyczajny Zjazd Oddziału	Jerzy Studencki Zbigniew Muc Stanisław Piwko Waldemar Rosiak Marian Fedyszak Włodzimierz Granowski Marek Iskrzyński Tadeusz Kaliszczyk Czesław Kliczkowski Franciszek Kotowski Marian Maciejewski Kazimierz Malawski Waldemar Ostrowski Konstanty Pędowski Ryszard Ścierzyński	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
7.	15.02.1972 r.	Trzeci Walny Zjazd Oddziału	Jerzy Studencki Zbigniew Muc Stanisław Piwko Władysław Grygiel Ryszard Cnota Włodzimierz Granowski Konstanty Pędowski Marian Maciejewski Franciszek Kotowski Andrzej Samborski Tadeusz Kaliszczyk Kazimierz Malawski Zofia Skupińska Zygmunt Pitucha Tadeusz Surdacki Stanisław Prąda	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału

L.p.	Data Zjazdu	Kola/Oddziału	Wybrany Zarząd	Funkcja
1	2	3	4	5
8.	05.11.1974 r.	Czwarty Walny Zjazd Oddziału	Jerzy Studencki Zbigniew Muc Stanisław Piwko Tadeusz Kaliszczyk Franciszek Kotowski Krzysztof Kozak Jerzy Kurzewski Teresa Marciniak Zygmunt Pitucha Andrzej Skalski Andrzej Samborski Andrzej Skupiński Tadeusz Surdacki Zbigniew Schimmelpfennig Edward Szwej Włodzimierz Ratajczak Eugeniusz Wystup	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
9.	13.12.1977 r.	Piąty Walny Zjazd Oddziału	Jerzy Studencki Zbigniew Muc Stanisław Piwko Tadeusz Kaliszczyk Janusz Cwalina Ryszard Celarski Mirosław Górski Maria Kamińska Teresa Marciniak Zygmunt Pitucha Józef Sas Andrzej Skalski Andrzej Skupiński Tadeusz Surdacki Zbigniew Schimmelpfennig Edward Szwej Eugeniusz Wystup	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
10.	21.02.1981 r.	Szósty Walny Zjazd Oddziału	Stanisław Piwko Józef Sas Zygmunt Pitucha Tadeusz Kaliszczyk Maria Kamińska Danuta Kowalska Edward Kotuła Kazimierz Kliszczyk Teresa Marciniak Stanisław Jeżyk Andrzej Skalski Andrzej Skupiński Tadeusz Surdacki Zbigniew Schimmelpfennig Maria Toporowicz	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału

L.p.	Data Zjazdu	Kola/Oddziału	Wybrany Zarząd	Funkcja
1	2	3	4	5
11.	09.03.1984 r.	Siódmy Walny Zjazd Oddziału	Stanisław Piwko Zenon Kawka Zygmunt Pitucha Tadeusz Kaliszczak Witold Chmielewski Kazimierz Kliszc Henryk Kozak Marian Maciejewski Mieczysław Mańko Eugeniusz Nowak Ryszard Osiniak Jan Owczaruk Andrzej Skalski Rafał Swinarski Maria Toporowicz	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
12.	09.04.1987 r.	Ósmy Walny Zjazd Oddziału	Zygmunt Pitucha Zenon Kawka Henryk Pawelec Jerzy Wiśniewski Henryk Goljanek Zofia Góra Kazimierz Kliszc Henryk Kozak Wiktor Mizak Józef Sas Andrzej Skalski Rafał Swinarski Edward Szwej Maria Toporowicz Jan Tudryn	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału
13.	26.04.1990 r.	Dziewiąty Walny Zjazd Oddziału	Kazimierz Piątkowski Mirosław Górski Józef Sas Maria Toporowicz Jan Nowicki Elwira Miłkowska-Friedrich Cecylia Hankus Wojciech Lipiński Zygmunt Pitucha Waldemar Rybak Andrzej Skalski Andrzej Skupiński Elżbieta Skowrońska	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału

L.p.	Data Zjazdu	Kola/Oddziału	Wybrany Zarząd	Funkcja
1	2	3	4	5
14.	14.05.1994 r.	Dziesiąty Walny Zjazd Oddziału	Jadwiga Kluczevska-Cwalina Andrzej Skalski Maria Toporowicz Cecylia Hankus Jan Nowicki Henryka Bałabuch Marian Góra Stanisław Iwańczuk Sławomir Jedliczko Tadeusz Kacprzak Andrzej Kopacz Wojciech Lipiński Mieczysław Mańko Halina Migacz Urszula Pasternacka	Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału V-ce Prezes Oddziału Sekretarz Oddziału Skarbnik Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału członek Zarządu Oddziału

---

Organizacja i działalność

Działalność stowarzyszeniowa kadry technicznej rozpoczęła się równoległe z budową Zakładów Azotowych w Puławach. Jak już wspomniano pierwsze Koło Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego powstało w maju 1962 roku i zrzeszało 27 członków. Koło podlegało Oddziałowi SITPChem w Lublinie.

Drugie zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła odbyło się w maju 1965 roku, na którym wybrano delegatów na Walny Zjazd Oddziału Lubelskiego, który to Zjazd odbył się pod koniec czerwca 1965 roku.

Działalność organizacyjna SITPChem w Zakładach Azotowych w Puławach zaowocowała szybkim wzrostem ilości członków i nowych kół; już bowiem w pierwszej połowie 1966 roku działało 7 kół zrzeszających 300 członków.

Wzrost organizacji oraz perspektywy jej rozwoju stały się podstawą do utworzenia Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Zakładach Azotowych w Puławach.

Pierwszy Walny Zjazd Oddziału odbył się 9 lipca 1966 roku w Zakładach Azotowych „Puławy”. Był to gorący okres uruchamiania "Puław I" (Amoniak, Mocznik, Centralna Oczyszczalnia Ścieków Przemysłowych).

Podstawowym celem programowym Oddziału było wówczas:

- * doskonalenie zawodowe kadry technicznej i załogi,
- * integracja środowiska,
- * podniesienie rangi zawodowej inżynierów i techników,
- * sprawy socjalne kadry technicznej.

W tym okresie (1968 r.) ulokowano na terenie Zakładów Azotowych w Puławach Instytut Nawozów Sztucznych w wybudowanym obiekcie dla Laboratorium Badawczego.

Ważnym dla Oddziału było utworzenie w Instytucie Nawozów Sztucznych „Sekcji Chemizacji Rolnictwa”, która zajęła się problematyką produkcji i stosowania nawozów mineralnych, środków ochrony roślin oraz środków paszowych - w skali całego kraju. Sekcja ta prowadziła żywą działalność organizując konferencje i sympozja poświęcone nawozom i mikronawozom, herbicydom i insektycydom.

Znaczącą działalność na terenie Oddziału prowadziła również utworzona „Grupa Terenowa Inżynierii Chemicznej i Budowy Aparatury” bazując na potencjale badawczym Instytutu Nawozów Sztucznych oraz pracach projektowych Biura Projektów Zakładów Azotowych „Puławy”, później PROZAPu. Grupa ta zajęła się problematyką eksploatacji kotłów utylizatorów w produkcji kwasu azotowego; reaktorów do spalania katalitycznego amoniaku do tlenków azotu; a przede wszystkim grupa ta specjalizowała się w zagadnieniach granulacji nawozów.

Oddział zorganizował również Zespół Rzecznawców świadczących usługi w zakresie:

- ◆ tłumaczenie tekstów technicznych z języków obcych,
- ◆ opracowania projektów i dokumentacji technicznych,
- ◆ ekspertyz inżynierskich,
- ◆ prowadzenie nadzoru autorsko-inwestorskiego dla Zakładów i osób fizycznych.

Tym działaniem uzyskano najlepsze efekty ekonomiczne w skali Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego.

Dzięki efektywnej działalności tego Zespołu w zakresie usług technicznych świadczonych na naszym terenie Oddział mógł rozwijać działalność programową.

Z początkiem lat 70-tych utworzono przy Oddziale komisję egzaminacyjną dla zdobywania uprawnień do dozoru i obsługi urządzeń elektrycznych i energetycznych. Pozwoliło to kilkuset osobom - po złożeniu egzaminu przed komisją egzaminującą - uzyskać odpowiednie uprawnienia.

Oddział przywiązywał dużą wagę do podnoszenia wiedzy i uzyskiwania odpowiednich kwalifikacji zawodowych dla swego środowiska.

Z inicjatywy Oddziału, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Wyższa Szkoła Inżynierska (obecnie Politechnika) w Lublinie utworzyły w roku 1967 swoje filie w Puławach na terenie Zespołu Szkół i Technikum Chemicznego. Umożliwiło to wielu technikom zdobycie wyższego wykształcenia w trakcie pracy zawodowej.

Oddział organizował nabór na te studia i przygotowywał kursy, zwłaszcza z matematyki i fizyki dla zdających egzaminy wstępne na te uczelnie.

Oddział zorganizował i prowadził naukę języków obcych (angielski i niemiecki) w nowoczesnie wyposażonym laboratorium, które urządzono przy wydatnej pomocy finansowej ze strony Dyrekcji Zakładów Azotowych „Puławy”. Naukę języków obcych prowadzono przez wiele lat do 1994 roku.

Oddział propagował i prowadził ożywioną działalność w zakresie uzyskiwania przez członków specjalizacji zawodowej.

Działaliśmy czynnie na terenie własnego Klubu Techniki i Racjonalizacji oraz w Klubie Wojewódzkim NOT. Wspólnie z własnym Klubem organizowaliśmy coroczne konkursy „Młodych Mistrzów Techniki”.

Statutowo Oddział współpracuje z Zarządem Głównym Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Warszawie i działa na jego terenie przez swoich przedstawicieli w poszczególnych sekcjach i zespołach.

Byliśmy współorganizatorami XXIII Walnego Zjazdu Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, który odbył się na terenie naszego Oddziału w Puławach w kwietniu 1988 roku.

Korzystaliśmy z dotacji Zarządu Głównego SITPChem na nieoprocentowane pożyczki w ramach „Funduszu Pomocy Koleżeńskiej” dla naszych członków. Ponadto udzielano bezzwrotnych zapomóg w wypadkach losowych naszym członkom.

Po wprowadzeniu, na Zjeździe SITPChem we Włocławku, odpowiednich zmian w statucie Stowarzyszenia i w wyniku intensywnych zabiegów ówczesnego Zarządu od 1992 roku Oddział uzyskał osobowość prawną.

W ramach zainicjowanej przez Zarząd Główny SITPChem akcji wydania obszernej edycji „Historia Przemysłu Chemicznego”, Oddział nasz wspólnie z Dyrekcją Zakładów Azotowych opracował i przesłał do Zarządu Głównego „Historię Zakładów Azotowych „Puławy” oraz wsparł finansowo ten cel.

Na podkreślenie zasługuje współpraca Oddziału ze środowiskiem naukowo-technicznym na terenie województwa lubelskiego, którą koordynuje Rada Wojewódzka NOT w Lublinie. Jesteśmy stałymi członkami Rady. Działamy na terenie Rady Wojewódzkiej NOT w jej sekcjach i zespołach. Kilkakrotnie gościliśmy RW NOT z Lublina na jej sesjach wyjazdowych w Puławach. Zdobyliśmy kilka pierwszych i drugich nagród oraz wiele wyróżnień w corocznych konkursach Międzywojewódzkiego Komitetu Nagród NOT za najlepsze rozwiązania technicznie wdrożone w przemyśle.

Oddział gościł również w Puławach sesję wyjazdową Rady Głównej NOT z Warszawy.

Gościliśmy u siebie Koło Seniorów przy Zarządzie Głównym SITPChem z Warszawy. Odbyło się spotkanie, zwiedzenie Zakładów Azotowych i miasta Puławy.

Uczestniczymy czynnie we wszystkich kongresach Techników Polskich poprzez swoich delegatów począwszy od V (XVII) Kongresu, który odbył się w 1966 roku. Uczestniczymy również w każdym Walnym Zjeździe Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego oraz Rady Wojewódzkiej NOT w Lublinie. Uczestnictwo nasze bywa zawsze poprzedzane szeroką dyskusją nad tezami kongresowymi i zjazdowymi na terenie Kół i Oddziału oraz wyborem delegatów na obrady kongresowe i Walne Zjazdy.

Prezesa Zarządu Oddziału oraz Prezesa Kół działają aktywnie w Ośrodku Miejskim NOT w Puławach utworzonym w Puławach w połowie lat 70-tych z inicjatywy RW NOT w Lublinie przy czynnym wsparciu organizacyjnym Oddziału.

Nasza działalność odbywa się również w pomieszczeniach Klubu SITPChem w Puławach. Miło nam przypomnieć, że Klub został zaprojektowany i wykonany staraniem naszych członków. Otwarcie Klubu nastąpiło we wrześniu 1968 roku. Dzięki Klubowi można było prowadzić odczyty, sprawozdania z praktyk i wyjazdów zagranicznych, spotkania z dziennikarzami i literatami, wyświetlać filmy, organizować turnieje brydżowe, spotkania towarzyskie itp.

Oddział w swej działalności przywiązywał szczególną uwagę do zagadnień ochrony środowiska, które stanowiły główny problem dla Zakładów Azotowych „Puławy”. W programach pracy kół i Oddziału przewijała się ciągle tematyka i troska o ochronę środowiska.

Oddział zainicjował, a następnie współorganizował stały konkurs „Ochrona środowiska oraz bezpieczeństwa i ochrony pracy w Zakładach Azotowych „Puławy”.

Jesteśmy głęboko usatysfakcjonowani tym, że uzyskane efekty i widoczna poprawa stanu ochrony środowiska w zakresie oddziaływania Zakładów Azotowych „Puławy” na otoczenie są również udziałem naszych członków.

Naszą działalność doceniał zawsze i oceniał pozytywnie Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Warszawie, jak również Rada Wojewódzka NOT w Lublinie.

Oddział od chwili swego powstania posiadał doskonałą bazę do działania i rozwoju:

- ◆ nowoczesny, największy wówczas w kraju i w Europie, kompleks przemysłowy nawozów azotowych posiadający wykwalifikowaną kadrę techniczną,
- ◆ Instytut Nawozów Sztucznych specjalizujący się w doskonaleniu technologii nawozów i katalizatorów dla tego przemysłu oraz produkcji nowoczesnych nawozów kompleksowych,
- ◆ Biuro Projektów PROZAP rozwiązujące wiele problemów technicznych, zwłaszcza podczas uruchomienia i eksploatacji poszczególnych wytwórni.

Te uwarunkowania obligowały Oddział do intensywnego działania, a jednocześnie umożliwiały realizację zamierzonych przedsięwzięć.

Prowadziliśmy też szeroko pojętą wymianę doświadczeń i kontaktów pomiędzy Oddziałami i Stowarzyszeniami. Nadal organizujemy wyjazdy do Zakładów Przemysłowych. Zapraszamy również do siebie kolegów z innych przedsiębiorstw.

Nasze istnienie i działanie, jak i cały dorobek Oddziału, jest wynikiem właściwego zrozumienia i klimatu kształtowanego przez Zakłady Azotowe „Puławy”, Instytut Nawozów Sztucznych i dzisiejszy PROZAP.

Instytucje te są od lat Honorowymi Członkami Oddziału, wspierającymi nie tylko materialnie naszą działalność.

Miłym akcentem tej współpracy był jubileusz 25-lecia Zakładów Azotowych „Puławy” oraz 20-lecia naszego Oddziału. W ramach tych obchodów zorganizowaliśmy wspólnie z Z.A. „Puławy”, Instytutem Nawozów i PROZAPem Ogólnokrajową konferencję, we wrześniu 1986 roku, n.t. „Stan i perspektywy rozwoju przemysłu azotowego w Polsce”. W konferencji tej uczestniczyli przedstawiciele: Ministerstwa Przemysłu Chemicznego, Rolnictwa, Instytutów, Biur Projektowych, Naczelnej Organizacji Technicznej i Stowarzyszeń, zakładów przemysłu azotowego w kraju.

Należy powiedzieć o najważniejszym w Oddziale czyli o Kołach. Bowiem Oddział stanowi zrzeszenie Kół.

W optymalnym okresie swego rozwoju Oddział liczył około 800 członków zrzeszonych w 13-stu kołach.

Były to koła w:

- Dyrekcji Technicznej
- Zakładzie Energetycznym
- Zakładzie Amoniak I
- Zakładzie Pomiarów i Automatyki
- Zakładzie Mocznika

Dyrekcji Inwestycji i Biura Projektów
Zakładzie Amoniaku II
Instytucie Nawozów Sztucznych
Zakładzie Związków Azotowych
Wytwórni Suchego Lodu i Kontroli Jakości
Zakładzie Mechanicznym
Zakładzie Kaprolaktamu
Dyrekcji Naczelnej

Po Ósmym Walnym Zjeździe Oddziału nastąpiły pewne zmiany w strukturze organizacyjnej Oddziału. Utworzono jedno Koło w Zakładzie Azotu II przez połączenie kół z Zakładu Amoniaku II i Zakładu Związków Azotowych. Podzielono Koło w Dyrekcji Inwestycji i Biurze Projektów na dwa samodzielne koła: Koło w Dyrekcji Inwestycji i Koło w Biurze Projektów.

Dokonano również podziału Koła w Zakładzie Energetycznym na Koło w Zakładzie Elektrociepłowni i Koło w Zakładzie Elektrycznym.

Rozwiązano Koło w Dyrekcji Technicznej oraz Koło w Zakładzie Pomiarów i Automatyki. Członkowie z rozwiązanego koła w Dyrekcji Technicznej zostali przeniesieni do Koła w Dyrekcji Naczelnej i innych kół.

Po tej reorganizacji Oddział posiadał 12 kół i liczył 750 członków. Ten stan kół utrzymał się również w okresie dziewiątej kadencji Oddziału. Obecnie, w dziesiątej kadencji Oddziału, Oddział posiada 14 kół. Utworzono bowiem 2 nowe koła: Koło przy Wytwórni Nadtlenu Wodoru (Wody Utlenionej) i Koło w PIAZAPie (dawniej Zakład Pomiarów i Automatyki). Obecnie Oddział liczy 690 członków.

Praca poszczególnych Kół składa się na bilans pracy Oddziału.

Oddział w pracy swej opierał się na Kołach i był zawsze pewien z ich strony wsparcia gdy zachodziła ku temu potrzeba.

Inicjatywy Zarządu Oddziału były przenoszone na teren Kół i tam realizowane w zależności od warunków w różnych formach.

Przedsięwzięcia podejmowane w skali Oddziału przebiegały przy istotnym zainteresowaniu i zaangażowaniu Kół. To przenikanie działalności Kół z pracą Oddziału stanowiło istotny rys naszej działalności.

Rola Oddziału w stosunku do Kół nie była formalna i nadrzędna, stanowiła ona czynnik koordynacyjny i inicjujący. Stworzyło to możliwości ich szerokiej samodzielności w zakresie doboru form pracy jak i jej tematyki. Na ogół formy pracy wynikały z zainteresowań i chęci ich członków. Nie narzucaliśmy Kołom pracy według określonego schematu. Cieszyło nas ich wnikliwe spojrzenie na problematykę środowiska, w którym działamy i troska o sprawy dotyczące nas wszystkich. To napawało optymizmem i wiarą w nasze działania.

Zarząd Oddziału prowadził poszerzone posiedzenia z Zarządami Kół. Zwracaliśmy się zawsze ze sprawami trudnymi i skomplikowanymi o opinię i radę do Kół. Nigdy nam poparcia nie odmówiono.

Uważnie obserwujemy postawę Kół i pilnie wysłuchujemy ich uwag i ocen odnośnie działalności Oddziału. Choć wszystkie nasze Koła pracują według swoich możliwości dobrze - niemniej na wyróżnienie zasługują:

- Koło w Dyrekcji Naczelnej,
- Koło w PROZAPie,
- Koło w Instytucie Nawozów Sztucznych,
- Koło w Zakładzie Azotu II,
- Koło w Zakładzie Mocznika.

Sympozja i konferencje

Te formy pracy najbardziej odzwierciedlają kierunki naszego działania. Ponieważ ramy niniejszego omówienia nie pozwalają na zamieszczenie wszystkich, które się odbyły wymieni się tylko część z nich:

- ◆ *Mocznik w rolnictwie* - pierwsze Ogólnokrajowe Sympozjum zorganizowane w Zakładach Azotowych „Puławy” w 1965 roku.
- ◆ *Katalizatory i procesy kontaktowe w przemyśle azotowym* - ogólnokrajowa konferencja naukowo-techniczna zorganizowana w Puławach przez Zakłady Azotowe „Puławy”, Instytut Nawozów Sztucznych i Oddział w 1970 roku.
- ◆ *Problematyka produkcji i stosowania mikronawozów* - konferencja regionalna zorganizowana przez Instytut Nawozów Sztucznych i Oddział w 1971 roku.
- ◆ *Człowiek a środowisko* - ogólnokrajowe sympozjum zorganizowane w Puławach przez Polską Akademię Nauk i Oddział w 1971 roku.
- ◆ *Zagadnienia analityczne związane z ochroną środowiska* - konferencja naukowo-techniczna zorganizowana w Puławach przez PAN i Oddział w 1972 roku.
- ◆ *Problemy przemysłu azotowego* - sympozjum ogólnokrajowe zorganizowane w Puławach przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa oraz Oddział w 1973 roku.
- ◆ *Rozwój produkcji insektycydów karbaminowych i herbicydów mocznikowych* - sympozjum zorganizowane w Puławach przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa, IUNG i Oddział w 1974 roku.
- ◆ *Doświadczenia z rozruchu i eksploatacji instalacji przemysłu chemicznego* - sympozjum ogólnopolskie zorganizowane w Puławach przez Zakłady Azotowe „Puławy”, Biuro Projektów, Instytut Nawozów Sztucznych i Oddział w 1975 roku.
- ◆ *Gospodarka i naukowe problemy efektywnego stosowania nawozów* - konferencja branżowa zorganizowana w Puławach przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa i Oddział w 1976 roku.

-
- ◆ *Melamina'77* - sympozjum i wystawa zorganizowana przez Zakłady Azotowe „Puławy”, Agrochem, odbiorców i Oddział w Puławach.
  - ◆ *Zapotrzebowanie rolnictwa na nawozy mineralne* - konferencja naukowo-techniczna zorganizowana w Puławach przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa i Oddział w 1978 roku.
  - ◆ *Bezpieczeństwo przetwarzania, transportu i magazynowania saletry amonowej* - konferencja naukowo-techniczna zorganizowana w Puławach przez koło SITPChem w Zakładzie Związków Azotowych i Oddział w 1979 roku.
  - ◆ *Technologia nawozowych związków azotowych* - ogólnokrajowa konferencja naukowo-techniczna zorganizowana przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa we Wrocławiu w 1980 roku.
  - ◆ *Ogólnopolskie Sympozjum - Granulacja - Stan Techniki - Perspektywy Rozwoju Procesów i Aparatury* - cztery takie sympozja zorganizowała w Puławach w latach 1982-1995 Grupa Terenowa Inżynierii Chemicznej.
  - ◆ *Stosowanie nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin* - konferencja polsko-jugosłowiańska zorganizowana w Kazimierzu n/Wisłą przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa w 1984 roku.
  - ◆ *Chemia dla rolnictwa* - konferencja naukowo-techniczna zorganizowana przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa w Jabłonnej k/Warszawy w 1982 roku.
  - ◆ *Wymiana doświadczeń w eksploatacji i remontach elektrociepłowni i urządzeń energetycznych* - konferencja zorganizowana w Puławach przez Region Południowo-Wschodni (Radom-Lublin-Tarnobrzeg-Zamość-Chełm) oraz koło przy Zakładzie Energetycznym i Oddział w 1985 roku.
  - ◆ *Emisja tlenków azotu i ich uciążliwość* - forum ogólnopolskie zorganizowane w Puławach przez Zakłady Azotowe, Instytut Nawozów Sztucznych, Biuro Projektów PROZAP w 1988 roku.
  - ◆ *Zagrożenie w przewozie materiałów niebezpiecznych koleją i ratownictwa chemicznego w przypadku katastrof* - ogólnokrajowa konferencja naukowo-techniczna zorganizowana w Zakładach Azotowych „Puławy” w 1989 roku.
  - ◆ *Forum oprogramowania mikrokomputerów "MIKROCHEM"* - ogólnopolskie spotkania zorganizowane w Puławach przez Grupę Terenową Inżynierii i Aparatury Chemicznej w latach: 1987-88-89-90-92.
  - ◆ *Modernizacja instalacji wytwórni mocznika* - konferencja zorganizowana w Puławach przez koło SITPChem Zakładu Mocznika w roku 1992.
  - ◆ *Doświadczenia z projektowania we współpracy międzynarodowej instalacji kaprolaktamu* - seminarium zorganizowane w Puławach przez koło SITPChem w Biurze Projektów PROZAP w 1992 roku.
  - ◆ *Oczyszczanie wodoru* - seminarium naukowo-techniczne zorganizowane w Puławach przez koło SITPChem w Instytucie Nawozów Sztucznych w 1993 roku.
  - ◆ *Stan i perspektywy przemysłu nawozowego w Polsce* - konferencja ogólnopolska zorganizowana w Kazimierzu n/Wisłą przez Sekcję Chemizacji Rolnictwa, Izbę Przemysłu Chemicznego, Zakłady Azotowe „Puławy”, Instytut Nawozów Sztucznych w 1993 i 1995 roku.

- ◆ *BALTIC-ECO - PUŁAWY'94 - CHRONIĄC WISŁĘ CHRONIMY BAŁTYK* - seminarium ekologiczne zorganizowane przez Oddział SITPChem i Zakłady Azotowe „Puławy” w 1994 roku.
- ◆ *Gaz dla chemii* - ogólnokrajowa konferencja zorganizowana w Puławach przez Zakłady Azotowe, Instytut Nawozów Sztucznych i Oddział SITPChem w dniach 1-2 czerwca 1995 roku.

W konferencji uczestniczyło ponad 30 jednostek, uczelnie, wszystkie Zakłady Azotowe w kraju, Instytuty, Biura Projektowe, Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Polskie Górnictwo Gazowe, Izba Przemysłu Chemicznego.

W kilkudziesięciu referatach przedstawiono wszystko o gazie jako podstawowym surowcu w gospodarce narodowej.

Wyjazdy, spotkania, kontakty

Oddział przywiązywał wiele uwagi w swej działalności do kontaktów z innymi środowiskami technicznymi poprzez wyjazdy członków kół do innych zakładów, bądź to goszcząc u siebie zaproszonych kolegów z sąsiednich Oddziałów i Stowarzyszeń.

Odwiedzaliśmy więc (niektóre kilkakrotnie) zakłady i tamtejsze organizacje techniczne:

Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne w Płocku,

Zakłady Rafineryjne w Gdańsku,

Zakłady Chemiczne w Policach,

Zakłady Chemiczne w Oświęcimiu,

Zakłady Chemiczne w Blachowni,

„Stomil - Olsztyn” S.A. w Olsztynie,

Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach,

Zakłady Azotowe w Kędzierzynie,

Zakłady Azotowe we Włocławku

Zakłady Chemiczne „Rokita” w Brzegu Dolnym (oraz Panoramę Raclawicką we Wrocławiu)

Zakłady Azotowe w Chorzowie,

Zakłady Chemiczne „ELANA” w Toruniu,

Zakłady Tworzyw Sztucznych w Pionkach,

Zakłady Porcelany w Ćmielowie,

Instytut Badań Jądrowych w Świerku,

„CHEMAR” w Kielcach,

Kopalnie i Elektrociepłownie w Bełchatowie,

Elektrociepłownię w Kozienicach,

Fabrykę Odczynników Chemicznych w Lublinie,

FSC w Lublinie,
Wytwórnię Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku,
„Zelmer” Rzeszów,
Zakłady „ZAMECH” w Elblągu,
Lubelskie Huty Szkła w Lubartowie
gościliśmy u siebie kolegów z:
Zakładów Azotowych we Włocławku,
Zakładów Azotowych w Tarnowie
Zakładów Azotowych w Kędzierzynie,
Zakładów Chemicznych w Policach,
Zakładów Włókien Sztucznych w Gorzowie Wielkopolskim,
„CHEMARu” w Kielcach,
Zakładów Chemicznych w Oświęcimiu.

Nie sposób wymienić wszystkich zorganizowanych wyjazdów i wycieczek. Wspomnieć jeszcze wypada, że do udanych wycieczek na terenie kraju należy zaliczyć wyjazd do Zamościa i Zwierzyńca (VI 1990 r.) połączony z konferencją terenową ochrony środowiska w Roztoczańskim Parku Narodowym oraz wycieczkę do Wieliczki i Tarnowa połączone ze spotkaniem z tamtejszym Oddziałem SITPChem.

Tradycyjnie wyjeżdżamy na Międzynarodowe Targi Poznańskie oraz Targi POLAGRA w Poznaniu, Targi Lipskie i Brneńskie.

Zorganizowaliśmy wyjazd do Zakładów Chemicznych „Slobozia” w Rumunii w 1978 roku.

Zorganizowaliśmy wyjazd do Bułgarii i zwiedziliśmy Zakłady Petrochemiczno-Rafineryjne w Burgas w 1979 roku.

Gościliśmy kilkakrotnie na Węgrzech w Debreczynie zwiedzając tamtejsze Zakłady Łożysk Kulkowych.

Oddział zorganizował wyjazd do Jugosławii i Włoch w 1980 roku.

Oddział nawiązał współpracę z Niemcami z Kammer der Technik ze Stassfurtu w 1987 roku. Goście z Niemiec zwiedzili Puławy, Kazimierz i byli w Jaszowcu. Nasi koledzy gościli w Niemczech. Zwiedzono Berlin, Poczdam i bawiono się w Rangsdorfie. Gościliśmy w Puławach techników z Niemiec, Jugosławii, Węgier, Rosji i Ukrainy.

Oddział zorganizował autokarowy wyjazd grupy członków na światową wystawę EXPO'92 w Sewilli. Przy tej okazji zwiedzono wzdłuż trasy przejazdu Francję, Hiszpanię, Belgię, Holandię.

Zorganizowano również wyjazd na targi techniczne w Hannowerze w Niemczech, a w roku 1994 na światową wystawę technologii chemicznychACHEMA we Frankfurcie.

W 1995 r. liczna grupa członków Stowarzyszenia zwiedziła Światowe Targi Wynalazców EXPO'96 w Brukseli oraz w 1996 r. Międzynarodowe Targi Techniki Sanitarnej w Norymberdze.

Sprawy ogólne

Zgodnie z tradycją wspomnijmy Członków Zarządu Oddziału, którzy działali z nami przez wiele lat, a obecnie nie ma ich wśród nas: **Marię Kamińską, Rudolfa Lubera, Franciszka Kotowskiego, Kazimierza Malawskiego, Waldemara Rosiaka.**

Trzeba też powiedzieć o kolegach, którzy zorganizowali i kształtowali ten Oddział. Ramy niniejszego opracowania nie pozwalają na wymienienie wszystkich. Ponadto istnieje obawa pominięcia kogoś z nich, co byłoby niewybaczalne. Im wszystkim wyrażamy głęboki szacunek i uznanie. Przypomnijmy tylko, że Przewodniczącym I Koła SITPChem był mgr inż. Marian Janczarek. Pierwszymi Prezesami naszego Oddziału byli - Dyrektor mgr inż. Jan Zdebik i mgr inż. Zdzisław Szawłowski.

Przygotowywał organizacyjne Walne Zjazdy Oddziału począwszy od pierwszego, aż do piątego włącznie - mgr inż. Zbigniew Muc, wieloletni V-ce Prezes Oddziału, a Koleżanka Kazimiera Skocz prowadziła sekretariat naszego Stowarzyszenia przez 25 lat.

—◆—

Opracowanie powyższe jest historycznym zarysem Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Zakładach Azotowych „Puławy” nie zawiera więc analiz i ocen w odniesieniu do chwili obecnej. Na zakończenie warto jednak wyrazić krótką opinię o ponad 30-letnim okresie istnienia Oddziału z pewną refleksją w przyszłość. Na jednym z ostatnich Walnych Zjazdów Oddziałów powiedziano:

"Przyjmijmy takie założenie, że każdy z nas opracuje i przedstawi zainteresowanym przynajmniej jedno zagadnienie ze swego podwórka. Nie unikajmy i nie wstydzmy się poruszania spraw pozornie małych i błahych, one bowiem składają się na zagadnienia poważne a nawet wielkie".

Mamy ciche pretensje i żale o niedowartościowanie nas, nie wykorzystywanie naszych potencjalnych zdolności i możliwości. Odczuwamy niedosyt w zaspokajaniu osobistych ambicji i pragnień. Trzeba z tego wyciągnąć odpowiednie wnioski. W skomplikowanych sytuacjach należy dostosowywać metody działania do zaistniałych uwarunkowań. Działaliśmy przez długi czas w okresie tzw. „nakazowo-rozdzielczym”, gdzie przydzielano nam zadania, wyznaczano kierunki działania wynikające z określonych założeń i planów. Obecnie musimy sami wysuwać swoje propozycje, a przede wszystkim wynikami swojej pracy przekonywać środowisko i zdobywać uznanie i znaczenie. Nie możemy tylko liczyć i stawiać na wąskie grono „oficerów produkcji”, bo ktoś tam w końcu zrobi to i załatwi. To już dziś nie wystarcza. Mamy wpisaną w Statucie deklarację, że „Stowarzyszenie Inżynierów i Techników jest Stowarzyszeniem wyższej użyteczności” otoczenie ma więc prawo oczekiwać od nas zobowiązań wypływających z tych deklaracji.

I jeszcze jedno. Praca zawodowa podlega dyscyplinie wynikającej z obowiązku wzajemnych świadczeń umownych.

Praca społeczna wymaga samodyscypliny i dobrowolnego zaangażowania bez wzajemnych świadczeń materialnych. Starajmy się o tym nie zapominać.

Puławy, czerwiec 1997 r.

Stanisław Piwko

Historia Oddziału SITPCChem w Puławach za okres 1980-2002

*Informacja do
„Kart z historii polskiego przemysłu chemicznego”
Puławy 2004*

W latach 1980-2002 Oddział SITPCChem w Puławach kontynuował działania zainicjowane w okresie poprzednim oraz podejmował nowe inicjatywy i zadania, stosownie do zmieniających się warunków, potrzeb, sytuacji ekonomiczno-finansowej i organizacyjnej firm, z których rekrutowali się członkowie Stowarzyszenia.

Miejscem działalności Stowarzyszenia były Zakłady Azotowe „Puławy”, Instytut Nawozów Sztucznych, Biuro Projektów Zakładów Azotowych oraz Klub SITPCChem, który w roku 1996 został przekazany naszemu Oddziałowi na własność przez Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna.

Dzięki Klubowi można było prowadzić odczyty, sprawozdania z praktyk i wyjazdów zagranicznych, organizować spotkania z dziennikarzami i literatami, wyświetlać filmy, organizować turnieje brydżowe, spotkania towarzyskie itp.

Oddział w swej działalności przywiązywał szczególną uwagę do zagadnień ochrony środowiska, które stanowiły główny problem dla Zakładów Azotowych „Puławy”. W programach pracy kół i Oddziału przewijała się ciągle tematyka i troska o ochronę środowiska.

Oddział zainicjował, a następnie współorganizował stały konkurs „Ochrona środowiska oraz bezpieczeństwo i ochrona pracy w Zakładach Azotowych „Puławy”.

Jesteśmy głęboko usatysfakcjonowani tym, że uzyskane efekty i widoczna poprawa stanu ochrony środowiska w zakresie oddziaływania Zakładów Azotowych „Puławy” na otoczenie są również udziałem naszych członków.

Oddział zorganizował i prowadził naukę języków obcych (angielski i niemiecki) w nowoczesnie wyposażonym laboratorium, które urządzono przy wydatnej pomocy finansowej ze strony Dyrekcji Zakładów Azotowych „Puławy”. Naukę języków obcych prowadzono przez wiele lat do roku 1994.

Oddział propagował i prowadził ożywioną działalność w zakresie uzyskiwania przez członków specjalizacji zawodowej.

Działaliśmy czynnie na terenie własnego Klubu Techniki i Racjonalizacji oraz w Klubie Wojewódzkim NOT. Wspólnie z własnym Klubem organizowaliśmy coroczne konkursy „Młodych Mistrzów Techniki”.

Statutowo Oddział współpracuje z Zarządem Głównym Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Warszawie i działa na jego terenie przez swoich przedstawicieli w poszczególnych sekcjach i zespołach.

Byliśmy współorganizatorami XXIII Walnego Zjazdu Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, który odbył się na terenie naszego Oddziału w Puławach w kwietniu 1988 roku.

Po wprowadzeniu, na Zjeździe SITPChem we Włocławku, odpowiednich zmian w Statucie Stowarzyszenia i w wyniku intensywnych zabiegów ówczesnego Zarządu, od 1992 roku Oddział uzyskał osobowość prawną.

Na podkreślenie zasługuje współpraca Oddziału ze środowiskiem naukowo-technicznym na terenie województwa lubelskiego, którą koordynuje Rada NOT w Lublinie. Jesteśmy stałymi członkami Rady. Działamy na terenie Rady NOT w jej sekcjach i zespołach. Kilkakrotnie gościliśmy NOT z Lublina na jej sesjach wyjazdowych w Puławach. Zdobyliśmy kilka pierwszych i drugich nagród oraz wiele wyróżnień w corocznych konkursach Międzywojewódzkiego Komitetu Nagród NOT za najlepsze rozwiązania technicznie wdrożone w przemyśle.

Uczestniczymy czynnie we wszystkich kongresach Techników Polskich poprzez swoich delegatów, począwszy od V (XVII) Kongresu, który odbył się w 1966 roku. Uczestniczymy również w każdym Walnym Zjeździe Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego oraz Rady NOT w Lublinie. Uczestnictwo nasze jest poprzedzane, na terenie Kół i Oddziału, szeroką dyskusją nad tezami kongresowymi i zjazdowymi oraz wyborem delegatów na obrady kongresowe i walne zjazdy.

Prezesa Zarządu Oddziału oraz Prezesa Kół działają aktywnie w Ośrodku Miejskim NOT w Puławach utworzonym w Puławach w połowie lat 70 z inicjatywy RW NOT w Lublinie, przy czynnym wsparciu organizacyjnym Oddziału.

Prowadziliśmy też szeroko pojętą wymianę doświadczeń i kontaktów pomiędzy Oddziałami i Stowarzyszeniami. Nadal organizujemy wyjazdy do zakładów przemysłowych. Zapraszamy również do siebie kolegów z innych przedsiębiorstw.

Nasze istnienie i działanie, jak i cały dorobek Oddziału, jest wynikiem właściwego zrozumienia i klimatu kształtowanego przez Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna, Instytut Nawozów Sztucznych i PROZAP.

Instytucje te są od lat Zbiorowymi Członkami Oddziału.

Miłym akcentem tej współpracy był jubileusz 25-lecia Zakładów Azotowych „Puławy” oraz 20-lecia naszego Oddziału. W ramach tych obchodów zorganizowaliśmy we wrześniu 1986 roku wspólnie z Z.A. „Puławy” S.A., Instytutem Nawozów i PROZAPem ogólnokrajową konferencję, we wrześniu 1986 roku, nt. „Stan i perspektywy rozwoju przemysłu azotowego w Polsce”. W konferencji tej uczestniczyli przedstawiciele: Ministerstwa Przemysłu Chemicznego, Rolnictwa, instytutów, biur projektowych, Naczelnej Organizacji Technicznej i Stowarzyszeń oraz wielu zakładów przemysłu chemicznego.

W optymalnym okresie swojego rozwoju Oddział liczył około 800 członków, zrzeszonych w 15 kołach.

Inicjatywy Zarządu Oddziału były przenoszone na teren Kół i tam realizowane w różnych formach w zależności od warunków.

Przedsięwzięcia podejmowane w skali Oddziału przebiegały przy istotnym zainteresowaniu i zaangażowaniu Kół. To przenikanie działalności Kół z pracą Oddziału stanowiło istotny element naszej działalności.

Rola Oddziału w stosunku do Kół nie była formalna i nadrzędna, stanowiła ona czynnik koordynacyjny i inicjujący. Stworzyło to możliwości ich szerokiej samodzielności w zakresie doboru form pracy jak i jej tematyki. Na ogół formy pracy wynikały z zainteresowań i chęci ich członków. Nie narzucaliśmy Kołom pracy według określonego schematu. Cieszyło nas ich wnikliwe spojrzenie na problematykę środowiska, w którym działamy i troska o sprawy dotyczące nas wszystkich. To napawało optymizmem i wiarą w nasze działania.

Zarząd Oddziału prowadził poszerzone posiedzenia z Zarządami Kół, do których zawsze zwracał się o opinię i radę w sprawach trudnych i skomplikowanych.

Uważnie obserwujemy postawę Kół i pilnie wysłuchujemy ich uwag i ocen odnośnie działalności Oddziału.

Ważnym dla Oddziału było utworzenie w Instytucie Nawozów Sztucznych „Sekcji Chemizacji Rolnictwa”, która zajęła się problematyką produkcji i stosowania nawozów mineralnych, środków ochrony roślin oraz środków paszowych - w skali całego kraju. Sekcja ta prowadziła żywą działalność organizując konferencje i sympozja poświęcone nawozom i mikronawozom, herbicydom i insektycydom.

Znaczącą działalność prowadziła „Terenowa Grupa Inżynierii Chemicznej i Budowy Aparatury”, bazując na potencjale badawczym Instytutu Nawozów Sztucznych oraz pracach projektowych Biura Projektów Zakładów Azotowych „Puławy”, później PROZAPu. Grupa ta zajęła się problematyką aparatury chemicznej, a przede wszystkim specjalizowała się w zagadnieniach technologii i aparatury do granulacji nawozów.

Członkowie Oddziału mieli również możliwość wykorzystania swej wiedzy zawodowej poprzez działalność w Zespole Rzeczoznawców., Początkowo, zespół Rzeczoznawców funkcjonował w strukturze organizacyjnej Zarządu Głównego. Po uzyskaniu przez Oddział osobowości prawnej, od 1992 roku Zakład Rzeczoznawców jest integralną częścią Oddziału.

Działalność usługowa prowadzona przez ten Zespół (Zakład), to:

- ◆ opracowania projektów i dokumentacji technicznych,
- ◆ ekspertyzy inżynieryjne,
- ◆ tłumaczenie tekstów technicznych z języków obcych,
- ◆ prowadzenie nadzoru autorsko-inwestorskiego dla Zakładów i osób fizycznych,
- ◆ badania psychologiczne przydatności kandydatów na określone stanowiska pracy.

Zespół (Zakład) ten uzyskał najlepsze efekty ekonomiczne w skali Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego.

Dzięki efektywnej działalności tego Zespołu (Zakładu) w zakresie usług technicznych, świadczonych na naszym terenie, Oddział mógł rozwijać działalność programową.

W ramach Oddziału prowadziły swoją działalność (i nadal prowadzą) Komisje przeprowadzające egzaminy i nadające uprawnienia do obsługi urządzeń branży energetycznej i elektrycznej, zgodnie z uprawnieniami nadanymi w tym zakresie przez Urząd Regulacji Energetyki w Warszawie.

Szczegółowe ujęcie działalności Oddziału przedstawia się następująco:

Sympozja i konferencje

Te formy pracy najbardziej odzwierciedlają kierunki naszego działania. Ze względu na to, że ramy niniejszego omówienia nie pozwalają na zamieszczenie wszystkich, wymienia się tylko najważniejsze, których Oddział jest organizatorem lub współorganizatorem, współpracując w tym zakresie z Zakładami Azotowymi „Puławy” Spółka Akcyjna, Instytutem Nawozów Sztucznych w Puławach, PROZAPem, Grupą Terenową Inżynierii Chemicznej, Sekcją Chemizacji Rolnictwa, Zarządami Kół, a czasem również innymi instytucjami.

Te konferencje i sympozja to np.

- * *Ogólnopolskie Sympozjum - Granulacja - Stan Techniki - Perspektywy Rozwoju Procesów i Aparatury* (pięć sympozjów w latach 1982-1995)
- * *Stosowanie nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin* (w roku 1984).
- * *Chemia dla rolnictwa* (w 1982 roku).
- * *Wymiana doświadczeń w eksploatacji i remontach elektrociepłowni i urządzeń energetycznych* (w roku 1985).
- * *Emisja tlenków azotu i ich uciążliwość* (w roku 1988).
- * *Zagrożenia w przewozie materiałów niebezpiecznych kolejną i ratownictwa chemicznego w przypadku katastrof* (w roku 1989).
- * *Forum oprogramowania mikrokomputerów "MIKROCHEM"* (w latach: 1987-88-89-90-92).
- * *Modernizacja instalacji wytwórni mocznika* (w roku 1992).
- * *Doświadczenia z projektowania instalacji kaprolaktamu* (w roku 1992).
- * *Oczyszczanie wodoru* (w roku 1993).
- * *Stan i perspektywy przemysłu nawozowego w Polsce* (w latach 1993 i 1995).
- * *BALTIC-ECO - PUŁAWY'94 – Chroniąc Wisłę chronimy Bałtyk* (w roku 1994).
- * *Gaz dla chemii* (w roku 1995).

W konferencji uczestniczyło ponad 30 jednostek, uczelnie, wszystkie zakłady azotowe w kraju, instytuty, biura projektowe, Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Polskie Górnictwo Gazowe, Izba Przemysłu Chemicznego.

W kilkudziesięciu referatach przedstawiono wszystko o gazie, jako podstawowym surowcu w gospodarce narodowej.

- * *Ogólnopolska Konferencja „Dobra Praktyka Laboratoryjna Puławy 1999”* .
- * *VII Sympozjum Naukowo-Techniczne „Chemia 2000”* .
- * *XII Ogólnopolska Szkoła Chemii w Puławach (2000 r.)*

Koła, funkcjonujące w ramach Oddziału, organizowały bądź współorganizowały „tematyczne” zebrania i seminaria oraz prezentacje najnowszych osiągnięć technicznych, przydatnych w pracy zawodowej członków Stowarzyszenia.

Najważniejsze z nich to seminaria, zebrania i konferencje nt.:

- *Bezpieczeństwo w produkcji kwasu azotowego,*
- *Analiza modalna,*
- *Uwarunkowania zakupu energii elektrycznej na rynkach hurtowych,*
- *Współczesne układy zasilające i napędowe,*
- *Pomiary stanów dynamicznych w obwodach elektrycznych,*
- *Nowoczesne układy zasilania w energetyce,*
- *Nowoczesne zabezpieczenia silników elektrycznych,*
- *Ochrona sieci elektrycznych,*
- *Norma ISO 9000 i jej wdrożenie w Z.A. „Puławy” S.A.,*
- *Przykłady wdrożeń japońskich technik zarządzania w krajach Unii Europejskiej,*
- *Internet w sieci komputerowej,*
- *Podstawy i aplikacje terminologii w podczzerwieni,*
- *Bezpieczeństwo w produkcji i magazynowaniu saletry amonowej,*
- *Problemy roku 2000,*
- *Internet środkiem przekazu informacji- praktyczne wykorzystanie,*
- *Awifauna jako wskaźnik działań proekologicznych,*
- *Dodatkowe narzędzia ekonomiczne dla zwiększenia samodzielności jednostek organizacyjnych,*
- *Historia kolejnictwa i innych środków transportu,*
- *Internet – szanse i zagrożenia,*

-
- *Zasady funkcjonowania spalarni odpadów na przykładzie spalarni odpadów w Wiedniu,*
  - *Zintegrowany system zarządzania jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem,*
  - *Ptaki na terenie Z.A. „Puławy” S.A.,*
  - *Prezentacje nowych technologii i produktów, połączone ze zwiedzaniem instalacji:*
    - *nadboranu sodu,*
    - *wysokociśnieniowej ekstrakcji chmielu w warunkach nadkrytycznych.*

Wyjazdy, spotkania, kontakty

Oddział przywiązywał wiele uwagi w swej działalności do kontaktów z innymi środowiskami technicznymi, poprzez wyjazdy członków kół do innych zakładów, bądź to goszcząc u siebie zaproszonych kolegów z sąsiednich Oddziałów i Stowarzyszeń.

Odwiedzaliśmy (niektóre kilkakrotnie) zakłady i tamtejsze organizacje techniczne:

- Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne w Płocku,
- Zakłady Rafineryjne w Gdańsku,
- Zakłady Chemiczne w Oświęcimiu,
- Zakłady Chemiczne w Blachowni,
- „Stomil - Olsztyn” S.A. w Olsztynie,
- Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach,
- Zakłady Azotowe w Kędzierzynie,
- Zakłady Azotowe we Włocławku,
- Zakłady Chemiczne „Rokita” w Brzegu Dolnym (oraz Panoramę Raclawicką we Wrocławiu),
- Zakłady Azotowe w Chorzowie,
- Zakłady Chemiczne „ELANA” w Toruniu,
- Zakłady Tworzyw Sztucznych w Pionkach,
- Zakłady Porcelany w Ćmielowie,
- Instytut Badań Jądrowych w Świerku,
- „CHEMAR” w Kielcach,
- Kopalnie i Elektrociepłownie w Bełchatowie,
- Elektrociepłownię w Koźienicach,
- Fabrykę Odczynników Chemicznych w Lublinie,
- FSC w Lublinie,
- Wytwórnię Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku,
- „Zelmer” Rzeszów,

-
- Zakłady „ZAMECH” w Elblągu,
  - Lubelskie Huty Szkła w Lubartowie,
  - Zakłady Azotowe „ANWIL” we Włocławku,
  - Kopalnię Węgla Brunatnego w Bogdance,
  - Sztolnię badawczą Kopalni Uranu w Kowarach,
  - Zakłady Chemiczne „POLICE” S.A.,
  - Mennicę Państwową w Warszawie,
  - Zakłady Przemysłu Papierniczego w Hajnówce,
  - Elektrownie w Tarnowie, Koźmierz, Bielsku-Białej, Żeraniu,
  - Zakłady Mleczarskie w Opolu Lubelskim,
  - Kopalnię Gazu Ziarnego „Stężycza” w Długowoli.

Większość z tych wyjazdów była uzupełniana programem turystycznym oraz integracyjnym.

Systematycznie uczestniczyliśmy w Międzynarodowych Targach Poznańskich, Międzynarodowych Targach Rolno-Spożywczych „Polagra”, Targach Ekologicznych „POLEKO”.

Organizowaliśmy również wyjazdy zagraniczne. Zorganizowaliśmy wyjazdy techniczne w roku 1980 do Jugosławii i Włoch, a w roku 1987 do Niemiec (w ramach współpracy nawiązanej z Kammer der Technik ze Stassfurtu).

Oddział zorganizował autokarowy wyjazd grupy członków na światową wystawę EXPO'92 w Sewilli. Przy tej okazji zwiedzono wzdłuż trasy przejazdu Francję, Hiszpanię, Belgię, Holandię.

Zorganizowano również wyjazd na targi techniczne w Hannoverze w Niemczech, a w roku 1994 na światową wystawę technologii chemicznychACHEMA we Frankfurcie.

W 1996 r. liczna grupa członków Stowarzyszenia zwiedziła Światowe Targi Wynalazców EXPO'96 w Brukseli oraz w 1996 r. Międzynarodowe Targi Techniki Sanitarnej w Norymberdze.

Gościliśmy u siebie kolegów z:

- Zakładów Azotowych we Włocławku,
- Zakładów Azotowych w Tarnowie,
- Zakładów Azotowych w Kędzierzynie,
- Zakładów Chemicznych w Policach,
- Zakładów Włókien Sztucznych w Gorzowie Wielkopolskim,
- „CHEMARu” w Kielcach,
- Zakładów Chemicznych w Oświęcimiu

oraz z Niemiec, Jugosławii, Węgier, Rosji i Ukrainy.

Nagrody i odznaczenia

Zarząd Główny SITPChem oraz FSNT NOT uhonorował wyróżniających się członków naszego Oddziału Honorową Odznaką SITPChem oraz Srebrną i Złotą Odznaką NOT.

Sześciu członkom Oddziału przyznano najwyższe odznaczenie SITPChem – Medal im. Wojciecha Świątosławskiego.

Odznaczeni Koledzy to:

Józef Sas

Bolesław Skowroński,

Andrzej Skalski,

Mirosław Malinowski,

Zygmunt Pitucha,

Stanisław Piwko.

W roku 2002 Oddziałowi w Puławach minęło 40 lat. Ze względu głównie na zmniejszającą się liczbę zatrudnionych w zakładach pracy, z których rekrutują się członkowie Stowarzyszenia, zmniejszyła się również liczebność Oddziału, który na koniec roku 2002 liczył 629 członków.

Uwarunkowania ekonomiczne poszczególnych zakładów pracy przyczyniły się do ograniczania zapotrzebowania na usługi świadczone w ramach działalności gospodarczej Oddziału, co z kolei miało wpływ na zmniejszenie dochodów i ograniczenie liczby wyjazdów i innych imprez oraz zmniejszenie kwot dofinansowania dla ich uczestników.

Biorąc pod uwagę cele Stowarzyszenia oraz korzyści płynące z ich realizacji, wyrażamy nadzieję, że Oddział SITPChem w Puławach będzie kontynuował swoją działalność wspomagającą rozwój zawodowy oraz integrującą kadrę inżynieryjno-techniczną z zakładów pracy będących terenem naszego działania oraz będzie podejmował wiele nowych inicjatyw, właściwych dla XXI wieku.

Władze Oddziału

Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia – działalnością Oddziału kierował Zarząd Oddziału, a jego działalność była kontrolowana przez Komisję Rewizyjną.

W ramach Oddziału funkcjonował Sąd Koleżeński i Komisja Pomocy Koleżeńskiej, udzielająca członkom Stowarzyszenia pożyczki i zapomogi losowe oraz przyznająca nagrody jubileuszowe z Funduszu Pomocy Koleżeńskiej.

W latach 1980-2002, w skład poszczególnych organów Oddziału wchodził:

Kadencja 1981-1984

Zarząd

Prezes	Stanisław Piwko
V-ce Prezes	Józef Sas
Sekretarz	Zygmunt Pitucha
Skarbnik	Tadeusz Kaliszczak
Członkowie	+ Maria Kamińska
	Danuta Kowalska
	+ Edward Kotuła
	+ Kazimierz Kliszc
	Teresa Marciniak
	Stanisław Jeżyk
	Andrzej Skalski
	Andrzej Skupiński
	Tadeusz Surdacki
	+ Zbigniew Schimmelpfennig
	Maria Toporowicz

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Andrzej Starzak
Sekretarz	Dariusz Ignaszewski
Członkowie	Tadeusz Kacprzak

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Irena Hryniewicz
Sekretarz	Henryk Kozak
Członkowie	Arkadiusz Markiewka

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	Mirosław Filipek
Sekretarz	Halina Saran
Członek	Czesław Seliga

Kadencja 1984-1987

Zarząd

Prezes	Stanisław Piwko
V-ce Prezes	Zenon Kawka
Sekretarz	Zygmunt Pitucha
Skarbnik	Tadeusz Kaliszczak
Członkowie	Witold Chmielewski
	+ Kazimierz Kliszc
	Henryk Kozak
	Marian Maciejewski
	+ Mieczysław Mańko
	Eugeniusz Nowak
	+ Ryszard Osiniak
	Jan Owczaruk
	Andrzej Skalski
	+ Rafał Swinarski
	Maria Toporowicz

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Danuta Kowalska
Sekretarz	Dariusz Ignaszewski
Członkowie	Rudolf Friedrich

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Hieronim Wiatrak
Sekretarz	Teresa Marciniak
Członkowie	Elżbieta Skowrońska
	Ignacy Jakubowski
	Tadeusz Stachal

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	+ Zuzanna Połuszny
Sekretarz	+ Lech Milejski
Członkowie	Hanna Sieprawska
	Jan Mącznik
	Jerzy Kozłowski

Kadencja 1987-1990

Zarząd

Prezes	Zygmunt Pitucha
V-ce Prezes	Zenon Kawka
Sekretarz	Henryk Pawelec
Skarbnik	Jerzy Wiśniewski
Członkowie	Henryk Goljanek
	Zofia Góra
	+ Kazimierz Kliszc
	Henryk Kozak
	Wiktor Mizak
	Józef Sas
	Andrzej Skalski
	+ Rafał Swinarski
	Edward Szwej
	Maria Toporowicz
	Jan Tudryn

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Cecylia Hankus
V-ce Przewodniczący	+ Ryszard Osiniak
Sekretarz	Danuta Kowalska

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Kazimierz Migacz
Sekretarz	Zbigniew Gała
Członkowie	Jan Mącznik

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	Tadeusz Kacprzak
Sekretarz	Antoni Jarosz
Członkowie	+ Zuzanna Pośluszny
	Hanna Sieprawska

Kadencja 1990-1994***Zarząd***

Prezes	Kazimierz Piątkowski
V-ce Prezes	Mirosław Górski
	Józef Sas
Sekretarz	Maria Toporowicz
Skarbnik	Jan Nowicki
Członkowie	Elwira Miłkowska-Friedrich
	Cecylia Hankus
	Wojciech Lipiński
	Zygmunt Pitucha
	+ Waldemar Rybak
	Andrzej Skalski
	Andrzej Skupiński
	Elżbieta Skowrońska

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Stanisław Iwańczuk
V-ce Przewodniczący	
Sekretarz	Helena Kosobucka
Członek	Jerzy Toporowicz

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Stanisław Piwko
V-ce Przewodniczący	Teresa Marciniak
Członek	Halina Migacz

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	Tadeusz Kacprzak
Sekretarz	Tadeusz Sitek
Członek	Wanda Cieślak

Kadencja 1994-1998***Zarząd***

Prezes	Jadwiga Kluczevska-Cwalina
V-ce Prezes	Andrzej Skalski
	Maria Toporowicz
Sekretarz	Cecylia Hankus
Skarbnik	Jan Nowicki
Członkowie	Henryka Bałabuch
	Marian Góra
	Stanisław Iwańczuk
	Sławomir Jedliczko
	Tadeusz Kacprzak
	Andrzej Kopacz
	Wojciech Lipiński
	+ Mieczysław Mańko
	Halina Migacz
	Urszula Pasternacka

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Antoni Mazur
Sekretarz	Ewa Dziwisińska
Członkowie	Wacław Hołosyniuk
	Jan Kopeć
	Włodzimierz Krakowiecki

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Stanisław Piwko
Sekretarz	Elwira Miłkowska-Kalbowiak
Członkowie	Józef Sas
	Małgorzata Stefańczyk
	Jan Mącznik

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	Janusz Kruk
Sekretarz	Kazimierz Migacz
Członkowie	Robert Cieślak
	Roman Pośluszny
	Józef Zarzecki

Kadencja 1998-2002***Zarząd***

Prezes	Jadwiga Kluczevska - Cwalina
V-ce Prezes	Andrzej Skalski
	Maria Toporowicz
Sekretarz	Cecylia Hankus
Skarbnik	Jan Nowicki
Członkowie	Henryka Bałabuch
	Zbigniew Gała
	Marian Góra
	Stanisław Iwańczuk
	Krzysztof Jałosiński
	Elwira Miłowska-Kalbowiak
	Urszula Pasternacka
	Anna Ptasiewicz-Malinowska
	Józef Sas
	Małgorzata Stefańczyk

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Wacław Hołosyniuk
V-ce Przewodniczący	Antoni Mazur
Sekretarz	Ewa Dziwisińska
Członkowie	Longin Zagulski
	Edward Kargul

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Barbara Sypniewska
Sekretarz	Barbara Witesik
Członkowie	Elżbieta Skowrońska
	Robert Wiercioch
	Ryszard Jarosz

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	Janusz Kruk
Sekretarz	Kazimierz Migacz
Członkowie	Robert Cieślak
	Roman Posłuszny
	Irena Krajewska

Kadencja 2002-2006***Zarząd***

Prezes	Jadwiga Kluczevska - Cwalina
V-ce Prezes	Maria Toporowicz
V-ce Prezes	Janusz Kucharski
Sekretarz	Małgorzata Stefańczyk
Skarbnik	Cecylia Hankus
Członkowie	Henryka Bałabuch
	Mirosław Filipek
	Edward Kargul
	Wojciech Lipiński
	Jan Nowicki
	Urszula Pasternacka

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	Jerzy Marcinko
V-ce Przewodniczący	Stanisław Iwańczuk
Sekretarz	Jolanta Jaworska

Sąd Koleżeński

Przewodniczący	Józef Sas
V-ce przewodniczący	Hanna Sitarek
Sekretarz	Barbara Sypniewska

Komisja Funduszu Pomocy Koleżeńskiej

Przewodniczący	Janusz Kruk
Sekretarz	Krystyna Szczypa
Członkowie	Robert Cieślak
	Krzysztof Sitarek
	Zbigniew Pać

Działalnością Zespołu (Zakładu) Usług Rzeczoznawców do listopada 2002 r. kierował Kazimierz Kliszcz a od grudnia 2002 r. do dzisiaj Cecylia Hankus.

Puławy, marzec 2004 r.

Cecylia Hankus

40-lecie działalności

Oddziału SITPChem w Puławach

XIII Walny Zjazd Oddziału

Oddział SITPChem w Puławach swoją działalność rozpoczął w 1966 roku. Pierwsze władze Oddziału wybrane zostały na I Walnym Zjeździe Oddziału SITPChem w Puławach w dniu 9.07.1966 r. Prezesem Oddziału został Jan Zdebnik, ówczesny z-ca dyrektora do spraw technicznych (naczelnny inżynier).

Bazą nowopowstałego Oddziału były koła SITPChem w Z.A. Puławy, z których pierwsze założono w maju 1962 r. Zrzeszało ono 27 członków i podlegało Oddziałowi SITPChem w Lublinie. Pierwsze władze tego koła stanowili: Marian Janczarek – Prezes, Rudolf Luber – V-ce Prezes oraz Antoni Wójcicki i Edward Buczek – członkowie.

W okresie odbywania się I Walnego Zjazdu Stowarzyszenie liczyło 7 kół zrzeszających 300 członków, a pracownicy Zakładów Azotowych przeżywali gorący okres uruchamiania pierwszych instalacji produkcyjnych: amoniaku i mocznika w instalacjach Azotu I.

Tych kilka zdań wstępu było potrzebne dla przypomnienia korzeni i okoliczności powstania naszego Oddziału. One to naznaczały charakter i obszar zainteresowania w działalności członków SITPChem. Z tych powodów ważne było dla nowej organizacji wyznaczenie kierunków działania, do których należy zaliczyć:

- doskonalenie zawodowe kadry technicznej i załogi,
- integracja środowiska: szczególnie ważny obszar działalności ze względu na to, że ówcześni pracownicy Zakładów stanowili zbiór ludzi praktycznie z całej Polski o różnym doświadczeniu zawodowym, osobowości i nawykach kulturowych. Równie ważna była też integracja ze środowiskiem Puław. To przecież w kilkunastotysięcznym mieście, w którym działało kilka instytutów naukowych rozpoczęto budowę fabryki nawozów, największej wówczas w Europie, która miała zatrudniać kilka tysięcy ludzi.
- podniesienie rangi zawodowej inżynierów i techników,
- sprawy socjalne kadry technicznej.

Dalsze lata działalności naszego Oddziału to zarówno wzrost liczby członków, a tym samym liczby kół, rozszerzenie działalności w różnych dziedzinach, zwiększenie aktywności naszych członków w obszarach ich zawodowych zainteresowań i aktualnych potrzeb otoczenia. Na przestrzeni 40-letniej działalności Oddziału na czele Zarządu stali kolejno: Marian Janczarek, Zbigniew Muc, Jan Zdebik, Zdzisław Szawłowski, Ryszard Próchniak, Jerzy Studencki, Stanisław Piwko, Zygmunt Pitucha, Kazimierz Piątkowski i Jadwiga Kluczevska-Cwalina.

Znaczącym do dziś momentem, było ulokowanie na terenie Zakładów Azotowych w Puławach Instytutu Nawozów Sztucznych (placówki resortowej Ministerstwa Rolnictwa) co miało miejsce w 1968 roku. Ważnym dla Oddziału było utworzenie w INS Sekcji Chemizacji Rolnictwa jako organu Zarządu Głównego SITPChem.

Zajęła się ona problematyką produkcji nawozów mineralnych i ich stosowania, środków ochrony roślin oraz środków paszowych w skali całego kraju. Sekcja ta prowadzi żywą działalność organizując konferencje i sympozja poświęcone przedmiotowi swoich zainteresowań.

Wyróżniającą działalność na terenie Oddziału prowadziła również utworzona Grupa Terenowa Inżynierii Chemicznej i Budowy Aparatury, której bazą jest potencjał badawczy INS oraz projektanci PROZAPu – spółki utworzonej z Biura Projektów Zakładów Azotowych „Puławy”.

Głównym przedmiotem zainteresowania tej grupy jest problematyka kotłów utylizatorów w produkcji kwasu azotowego, reaktorów do spalania katalitycznego amoniaku do tlenków azotu. Szczególnie grupa ta specjalizowała się w tematyce granulacji nawozów, z uwzględnieniem technologii, aparatury i ochrony środowiska.

Członkowie naszego Stowarzyszenia mają również możliwość wykorzystania swej wiedzy zawodowej pracując w Zespole Rzeczoznawców utworzonym przez Zarząd Oddziału. W pierwszym okresie swojej działalności Zespół funkcjonował w strukturze organizacyjnej Zarządu Głównego. Po uzyskaniu przez Oddział osobowości prawnej, od 1992 roku Zespół jest integralną częścią Oddziału.

Działalność usługowa prowadzona przez ten Zespół (Zakład) obejmuje m.in. następujące zakresy:

- opracowanie projektów i dokumentacji technicznych,
- tłumaczenie tekstów technicznych z języków obcych,
- ekspertyz inżynierskich,
- prowadzenie nadzoru autorsko-inwestorskiego dla zakładów i osób fizycznych,
- badania psychologiczne przydatności kandydatów na określone stanowiska pracy (prowadzone do roku 2004).

Zespół ten uzyskał najlepsze efekty ekonomiczne w skali Zarządu Głównego SITPChem. Dzięki efektywnej jego działalności w zakresie usług wcześniej wymienionych, świadczonych głównie na naszym terenie, Oddział mógł prowadzić i rozwijać pełną działalność programową.

W ramach Oddziału prowadzą swoją działalność Komisje organizujące i przeprowadzające egzaminy oraz nadające uprawnienia do obsługi urządzeń branży energetycznej i elektrycznej zgodnie z uprawnieniami nadanymi w tym zakresie przez Urząd Regulacji Energetyki.

Z inicjatywy Oddziału, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej i Wyższa Szkoła Inżynierska (obecnie Politechnika) w Lublinie utworzyły w roku 1967 swoje filie w Puławach na terenie Zespołu Szkół Technikum Chemicznego. Umożliwiło to wielu pracownikom Zakładów Azotowych „Puławy” Puławy zdobycie wyższego wykształcenia w trakcie pracy zawodowej. Oddział organizował nabór na te studia i przygotowywał kursy zwłaszcza z matematyki i fizyki dla zdających egzaminy wstępne na te uczelnie. W procesie tym byli zaangażowani członkowie naszego Stowarzyszenia poprzez prowadzenie ćwiczeń np. z analizy technicznej, opracowując część tematów prac dyplomowych oraz sprawując nadzór nad ich przebiegiem, których tematyka była związana z technologią stosowaną w Zakładach Azotowych „Puławy”.

Inną działalnością związaną z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych było doskonalenie specjalistyczne, uzyskiwanie tytułów rzeczoznawcy specjalizacji zawodowej oraz przygotowania do tytułu euroinżyniera.

Oddział zorganizował i prowadził naukę języków obcych (angielski i niemiecki) w nowoczesnie wyposażonym laboratorium, które urządzono przy wydatnej pomocy finansowej ze strony Dyrekcji Zakładów Azotowych „Puławy”. Naukę tę prowadzono przez kilkanaście lat, aż do roku 1994.

Statutowo Oddział współpracuje z Zarządem Głównym SITPChem mającym swoją siedzibę w Warszawie i działa na jego terenie przez swoich przedstawicieli w poszczególnych sekcjach i zespołach.

Członkowie naszego Oddziału aktywnie uczestniczą w pracach Zarządu Głównego SITPChem i w komisjach problemowych, w pracach Rady Wojewódzkiej NOT w Lublinie oraz w działalności Ośrodka Miejskiego NOT w Puławach. Aktywność ta realizowana jest w szczególności przez udział wybieranych na Walnych Zjazdach delegatów naszego Oddziału, członków Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego.

Z inicjatywy Oddziału SITPChem w Puławach powstał krajowy Komitet BalticEco Polska – organizacji zrzeszającej w krajach nadbałtyckich przedstawicieli środowisk działających na rzecz ochrony wód Bałtyku.

W 40-letniej działalności Oddziału zorganizowano wiele konferencji i sympozjów, których Oddział był organizatorem wraz z ZA Puławy, INS oraz Spółką z o.o. PROZAP, Grupami Terenowymi Sekcji działających przy Zarządzie Głównym. W ostatnim okresie do najważniejszych z nich z racji różnorodności tematyki można zaliczyć:

- Ogólnopolskie Sympozjum „Granulacja. Stan techniki, perspektywy rozwoju procesów i aparatury”
- Emisja tlenków azotu i ich uciążliwość
- Zagrożenia w przewozie materiałów niebezpiecznych koleją i ratownictwa chemicznego w przypadku katastrof,
- Forum oprogramowania komputerów „Mikrochem”,
- Modernizacja instalacji wytwórni mocznika
- Doświadczenia we współpracy międzynarodowej w projektowaniu instalacji kaprolaktamu,
- Oczyszczanie wodoru
- Stan i perspektywy rozwoju przemysłu azotowego w Polsce,
- Baltic-Eco-Puławy '94 – chroniąc Wisłę chronimy Bałtyk,
- Gaz dla chemii
- Chemia dla rolnictwa.

Tradycyjnie wyjeżdżaliśmy na Targi Poznańskie, POLAGRE, byliśmy na targach w Lipsku, Brnie i w Płowidw Jednym z najciekawszych wyjazdów było zwiedzenie światowej wystawy „EXPO-92” w Sewilli.

W 1997 roku gościł nas Komitet Baltic-Eco Litwa, a w roku 1998 byliśmy w Paryżu zwiedzając wystawę CONKURS LEPINE.

Prowadzimy też szeroko pojętą wymianę doświadczeń i kontaktów pomiędzy Oddziałami i Stowarzyszeniami. Organizujemy wyjazdy do zakładów przemysłowych. Zapraszamy do siebie również kolegów z innych przedsiębiorstw.

Nasza działalność prowadzona była również w pomieszczeniach Klubu SITPChem w Puławach. Warto wspomnieć, że Klub został zaprojektowany i wykonany staraniem naszych członków. Otwarcie nastąpiło we wrześniu 1968 r. Dzięki klubowi można było prowadzić odczyty, sprawozdania z praktyk i wyjazdów zagranicznych, organizować turnieje brydżowe, spotkania towarzyskie i zebrania.

W 1996 r. Zarząd Z.A. Puławy S.A. podjął decyzję o nieodpłatnym przekazaniu pomieszczeń klubowych na rzecz naszego Oddziału. Zaprojektowano nowy wystrój wnętrz, wykonano remonty w części pracą społeczną członków naszego Oddziału jak również angażując środki finansowe na prace wykonane przez firmę specjalistyczną. Funkcjonowanie klubu w tych warunkach było możliwe tylko w sytuacji prowadzenia w nim działalności, która zapewni samowystarczalność jego utrzymania. Zarząd Oddziału zrezygnował w pierwszym okresie z jakichkolwiek zysków z jego działalności. Decyzją Zarządu w ramach przetargów klub oddano w najem. Niestety warunki w jakich funkcjonował Klub i prowadzona w nim działalność nie zapewniły kolejnym dzierżawcom wystarczających środków do jego utrzymania. Spowodowało to, że Zarząd zmuszony został w zeszłym roku wypowiedzieć umowę najmu. Klub zamknięto w połowie roku 2005. Dalszym etapem zgodnie z decyzją Zarządu postanowiono przeprowadzić akcję jego sprzedaży. Z braku chętnych na zakup całości lokalu, postanowiono sprzedać jego część nadającą się do przywrócenia funkcji mieszkalnej, zachowując jego część o typowo klubowym charakterze we władaniu Oddziału.

Jedną z form aktywności zawodowej naszych członków były udziały w konkursach o bardzo zróżnicowanej tematyce i na różnych szczeblach administracji. Z ważniejszych należy wymienić nagrody:

- NOT za wybitne osiągnięcia w dziedzinie techniki przyznane przez Zarząd Oddziału Wojewódzkiego NOT w Lublinie (kilkakrotnie I-go stopnia),
- w krajowych konkursach Oszczędności Paliw i Energii,
- Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Fundacji Ochrony Powietrza Atmosferycznego,
- wyróżnienie w I edycji Nagrody Gospodarczej Wojewody Lubelskiego w kategorii „Wynalazek w dziedzinie produktu lub technologii”.

Inną formą wyróżnień dla naszych członków było uhonorowanie odznaczeniami państwowymi (na wniosek SITPChem) oraz przyznanie przez Zarząd Główny SITPChem oraz FSNT NOT swoich najwyższej rangi odznak.

Najbardziej zaangażowanym w działalność Stowarzyszenia członkom naszego Oddziału przyznano najwyższe odznaczenie SITPChem – Medal im. Wojciecha Świętosławskiego.

Bilans pracy Oddziału to praca poszczególnych Kół. Oddział był zawsze pewien wsparcia z ich strony, gdy zachodziła taka potrzeba.

Inicjatywy Zarządu Oddziału były przenoszone na teren Kół i tam realizowane w zależności od warunków. Przedsięwzięcia podejmowane w skali Oddziału przebiegały przy istotnym zainteresowaniu i zaangażowaniu Kół. To przenikanie działalności Kół z pracą Zarządu stanowiło istotny element naszej pracy.

Należy zaznaczyć, że Koła posiadają dużą własną inicjatywę i samodzielność w swojej pracy stowarzyszeniowej. Przykładem może być działalność Koła przy Dyrekcji Naczelnej i Zakładzie Azotu II wyróżniające się samodzielności w organizowaniu wycieczek tematycznych zagranicznych i krajowych. Rola Zarządu Oddziału w stosunku do Kół nie była formalna i urzędowa, stanowiła ona czynnik koordynacyjny i inicjujący. Stworzyło to możliwości ich szerokiej samodzielności w zakresie doboru form pracy, jak i jej tematyki. Na ogół formy pracy wynikały z zainteresowania i potrzeb ich członków. Zarząd nie narzucał Kołom funkcjonowania wg określonego schematu. Cieszyło nas ich wnikliwe spojrzenie na problematykę środowisk, w którym działamy i troska o sprawy dotyczące nas wszystkich. To napawa optymizmem i wiarą w nasze działania.

Zarząd Oddziału prowadzi poszerzone posiedzenia z Zarządami Kół, do których zawsze się zwraca o opinię i radę w sprawach trudnych i skomplikowanych.

Uważnie obserwujemy postawę Kół i pilnie wysłuchujemy ich uwag i ocen dotyczących działalności Oddziału.

Ze względu na bogatą działalność naszego Oddziału w tak krótkim opracowaniu można jedynie wspomnieć o podstawowych faktach charakteryzujących pracę Oddziału w pierwszym czterdziestolecu jego istnienia. Z tego też powodu nie zawiera ono analiz i ocen w odniesieniu do obecnej sytuacji oraz ocen na tle pracy Zarządu Głównego.

Praca społeczna, na której opiera się działalność naszego Stowarzyszenia, Stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej daje dużo satysfakcji oraz miłych i przyjemnych wspomnień czego osobiście wielokrotnie doświadczyłem.

Życząc Koleżankom i Kolegom wytrwałości w tej pracy, kontynuowania sprawdzonych form pracy, ale też i poszukiwania nowych, gdyż otoczenie w jakim przyszło nam pracować tego wymaga. Mam nadzieję, że drobne porażki jakich przecież trudno uniknąć będą tylko inspirować do lepszej pracy.

W powyższych informacjach wykorzystano materiały zawarte w opracowaniu Koł. Stanisława Piwko dot. „Historii Oddziału z okazji 35-lecia istnienia” oraz informacje do „Kart z historii przemysłu chemicznego”

Puławy, maj 2006 r.

Andrzej Skalski

Referat wygłoszony na XIII Walnym Zjeździe Oddziału SITPChem w Puławach 20 maja 2006 r.